

Uvod

Zdravstveno zavarovanje zagotavlja ustrezno zdravstveno in socialno varnost v času bolezni ali poškodbe, saj pokriva stroške za tveganja v primerih, ko zbolimo, se poškodujemo ali imamo kakšne druge zdravstvene potrebe. Osnovna lastnost obveznega zdravstvenega zavarovanja je, da so pravice vsakega posameznika ali po njem zavarovanega družinskega člana vezane na prijavo v zavarovanje in na plačilo ustreznega prispevka.

Zdravstveno zavarovanje je v Republiki Sloveniji obvezno, plačilo predpisanega prispevka pa je vezano na vir, ki zavarovancu zagotavlja osnovno socialno varnost (zaposlitev, pokojnina, samostojna dejavnost, invalidnina, lastna sredstva, družbene pomoči). V primeru, da slovenski državljan, ki ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji in nima nobene podlage za zavarovanje, nikogar, ki bi ga bil dolžan preživljati, niti nobenih lastnih sredstev, ga mora v zavarovanje prijaviti občina, kjer stalno prebiva, in ki mora zanj tudi plačati prispevek.

Zavarovane osebe so zavarovanci in po njih zavarovani družinski člani. Zavarovanci se vključijo v obvezno zdravstveno zavarovanje na osnovi zavarovalnih podlag iz 15. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, na podlagi česar se določi zavezanec za prijavo v zavarovanje in zavezanec za plačilo prispevka, višina in vrsta prispevka kot tudi obseg pravic. Družinski člani se vključijo v obvezno zdravstveno zavarovanje preko zavarovancev.

Postopek prijave, spremembe in odjave v zavarovanju

Prijavo v zavarovanje vložijo zavezanec za prijavo na predpisanem obrazcu pri prijavno-odjavni službi območne enote ali izpostave Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju: ZZS), ki je na prvi stopnji pristojna za odločanje o pridobitvi, spremembi ali izgubi lastnosti zavarovane osebe. Ob prijavi je potrebno predložiti določene listine in dokazila, iz katerih je razvidno, da oseba izpolnjuje pogoje za vključitev v zavarovanje. S prijavo v zavarovanje lahko oseba zavaruje tudi svoje družinske člane, če izpolnjujejo z zakonom določene pogoje.

Zavezanci za prijavo morajo v 8 dneh prijaviti pričetek ali prenehanje zavarovanja ter vsako spremembo javljenega podatka pri prijavno-odjavni službi območne enote ali izpostave ZZS. Zavezanci za vlaganje prijav v zavarovanje so dolžni sporočiti tudi pričetek in prenehanje poslovanja ter spremembe v poslovanju.

Pregled zavezancev za prijavo v obvezno zdravstveno zavarovanje za posamezne kategorije zavarovancev

ZAVAROVANCI	ZAVEZANCI
osebe v delovnem razmerju	delodajalec
osebe, ki samostojno opravljajo dejavnost	sami
kmetje (nosilci kmečkega gospodarstva)	sami
člani kmečkega gospodarstva	kmet - nosilec
prejemniki denarnega nadomestila za brezposelnost	Zavod RS za zaposlovanje
osebe, ki jim je prenehalo delovno razmerje med porodniškim dopustom	Center za socialno delo
osebe, ki jim je prenehalo delovno razmerje med bolniškim staležem	pristojna območna enota ZZS
prejemniki denarnih nadomestil po zakonu o varstvu duševno in telesno prizadetih oseb	Center za socialno delo
prejemniki stalne denarne pomoči kot edinega vira preživljanja	Center za socialno delo
prejemniki pokojnin	Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje
osebe s pravicami po zakonu o vojnih invalidih, veteranih in žrtvah vojnega nasilja	upravna enota
vojaki	Ministrstvo za obrambo
osebe brez prejemkov	občina stalnega prebivališča
osebe s stalnim prebivališčem v Sloveniji, ki si same plačujejo prispevek	same
priporniki, obsojenci, mladoletniki na prestajanju vzgojnega ukrepa, osebe, ki jim je izrečen varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva, obvezno zdravljenje odvisnosti od alkohola in drog	ZZS oziroma organizacija, v kateri se osebe nahajajo
begunci	Ministrstvo za notranje zadeve
otroci do 18. leta starosti	občina
družinski člani zavarovancev	zavezanec

Skupaj za zdravo prihodnost.
Solidarnost je pot – zdravje je cilj.

Zavezanci podatke sporočajo na naslednjih obrazcih:

- M-1** prijava v zavarovanje
- M-2** odjava iz zavarovanja
- M-3** sprememba med zavarovanjem
- M-DČ** prijava družinskih članov v zdravstveno zavarovanje
- M1-1/B** prijava za primer poškodbe pri delu (zdravstveno zavarovanje)
- M-3A** sprememba podatkov o zaposlenih osebah pri poslovnem subjektu

Prijavo je potrebno vložiti pri prijavno-odjavni službi območne enote ali izpostave Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju: ZZS), pristojnega za občino, v kateri je sedež poslovnega subjekta, poslovne enote, obrata, podružnice, ali poslovnega prostora, kjer oseba delo opravlja ali glede na občino stalnega prebivališča.

Kaj morajo zavezanci predložiti ob prijavi za:

OSEBE V DELOVNEM RAZMERJU:

- Obrazec M-1,
- potrjen obrazec Prijava potrebe po zaposlitvi (PD 1) overjen na Zavodu RS za zaposlovanje,
- pogodba o zaposlitvi.

OSEBE, KI SAMOSTOJNO OPRAVLJAJO DEJAVNOST

(osebe, ki opravljajo samostojno pridobitno ali poklicno dejavnost):

- Obrazec M-1,
- osebni dokument,
- dokazilo o vpisu v predpisan register.

Samostojni podjetniki in družbeniki zasebnih družb, ki so hkrati poslovodne osebe, lahko vlagajo prijave v zavarovanje tudi na naslednjih vstopnih točkah sistema E-VEM: izpostavah Agencije RS za javnopravne evidence in storitve, upravnih enotah, krajevnih uradih, izpostavah

davčnih uradov, na obrtnih in gospodarskih zbornicah ter na Pospeševalnem centru za malo gospodarstvo. Več o tem najdete na spletni strani <http://evem.gov.si/>

KMETJE:

- Obrazec M-1,
- potrdilo o katastrskem in drugem dohodku kmečkega gospodarstva,
- pisna izjava zavezanca o izbiri obsega pravic,
- v primeru, če se oseba hkrati vključuje tudi v pokojninsko in invalidsko zavarovanje pa potrdilo službe medicine dela, prometa in športa o zdravstveni sposobnosti za opravljanje kmetijske dejavnosti.

DRUŽINSKI ČLANI - OTROCI:

- Obrazec MDČ,
- za otroke, ki prvič vstopajo v obvezno zdravstveno zavarovanje izpis iz rojstne matične knjige,
- potrdilo o šolanju za otroke starejše od 18 let, vendar največ do dopolnjenega 26 leta.

DRUŽINSKI ČLANI - ZAKONEC:

- Obrazec MDČ,
- za zakonca izpis iz poročne matične knjige, ki ni starejši od enega meseca,
- za razvezanega zakonca sodba o priznanju preživnine,
- za izvenzakonskega partnerja dokazilo o skupnem bivanju v Sloveniji daljšem od dveh let in izpisek iz rojstne matične knjige za oba partnerja, ki ne sme biti starejši od 1. meseca.

OSEBE S STALNIM PREBIVALIŠČEM V SLOVENIJI, KI SI SAME PLAČUJEJO PRISPEVEK:

- Obrazec M-1,
- osebni dokument.

OSEBE BREZ PRIHODKOV:

V obvezno zdravstveno zavarovanje so vključeni tudi državljani Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki nimajo lastnih dohodkov in ne izpolnjujejo pogojev za zavarovanje iz drugega naslova. Zavezanec za prijavo in zavezanec za plačilo prispevka teh oseb je občina stalnega prebivališča, ki preverja tudi pogoje za vključitev v zavarovanje. Za dodatne informacije o pogojih za vključitev v obvezno zdravstveno zavarovanje po tej zavarovalni podlagi se obrnite na pristojno občino.

ZAVEZANEC ZA PRIJAVO V ZAVAROVANJE

- Obvestilo o identifikaciji in razvrstitvi po dejavnosti, ki ga izda AJ PES (Agencija Republike Slovenije za javno-pravne evidence in storitve),
- izpis iz sodnega registra,
- osebni dokument.

Pristojna območna enota ali izpostava ZZS lahko ob prijavi zahteva tudi dodatna dokazila za ugotavljanje lastnosti zavarovanca. Za dodatne informacije vam svetujemo, da se obrnete na območno enoto ali izpostavo ZZS, kjer je sedež zavezanca za prijavo.

Dodatne informacije:

- pooblaščen uradne osebe na izpostavah, območnih enotah in Direkciji ZZS,
- avtomatski telefonski odzivnik ZZS na tel. št. **01/30 77 300**,
- spletna stran <http://www.zzs.si>,
- ZZS območna enota Celje, tel. št. 03/42 02 000,
- ZZS območna enota Koper, tel. št. 05/66 87 200,
- ZZS območna enota Krško, tel. št. 07/49 02 490,
- ZZS območna enota Kranj, tel. št. 04/23 70 100,
- ZZS območna enota Ljubljana, tel. št. 01/30 77 200,
- ZZS območna enota Maribor, tel. št. 02/29 09 300,
- ZZS območna enota Murska Sobota, tel. št. 02/53 61 550,
- ZZS območna enota Nova Gorica, tel. št. 05/33 81 000,
- ZZS območna enota Novo mesto, tel. št. 07/39 33 500,
- ZZS območna enota Ravne na Koroškem, tel. št. 02/82 10 100.

Pravne podlage, ki opredeljujejo prijavo, sprememb in odjavo v obvezno zdravstveno zavarovanje:

- Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS št. 72/2006 - ZZVZ-UPB-3, 91/2007 in 76/2008),
- Pravila obveznega zdravstvenega zavarovanja (Uradni list RS št. 30/2003, 35/2003, 78/2003, 84/2004, 44/2005, 86/2006, 90/2006, 64/2007, 33/2008 in 71/2008),
- Navodila za prijavo o pokojninskem in invalidskem ter zdravstvenem zavarovanju, zavarovanju za starševsko varstvo, zavarovanju za primer brezposelnosti in o sklenitvi delovnega razmerja (Statistični urad RS, maj 2005).

Prijava, sprememba in odjava obveznega zdravstvenega zavarovanja

Izdal in založil: Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Miklošičeva cesta 24, Ljubljana.
Oblikovanje: Studio 3s, d.o.o., tisk: Mond Grafika d.o.o., Ljubljana, december 2008.

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije

www.zzs.si

